

De opschorting van het Iraanse sanctieregime biedt het Nederlandse bedrijfsleven kansen. Wat is er op dit moment wel en niet mogelijk?

Sanctieverlichtingen

Iran, nu en straks

Op 14 juli 2015 hebben de E3+3 en Iran een alomvattend akkoord over het nucleaire programma van Iran bereikt. Dit betreft een raamwerkakkoord gericht op een beperking van het Iraanse nucleaire programma, dat voorts uitsluitend voor vreedzame doeleinden zal mogen worden aangewend. Indien het Internationale Atoomenergie Agentschap ("IAEA") geverifieerd heeft dat Iran aan alle voorwaarden uit het akkoord heeft voldaan, staat daar een gefaseerde afbouw van de sancties van de VN, EU en VS tegenover.

Indien Iran op enig moment gedurende de looptijd van het akkoord niet voldoet aan de voorwaarden van het akkoord zullen door middel van een "snapback" mechanisme de sancties automatisch opnieuw kunnen worden

ingesteld. Het akkoord voorziet niet in een opheffing van de EU humanitaire sancties die gelden tegen Iran.

Afbouw sancties

Wat gaat er veranderen? Het akkoord voorziet in 3 fasen waarin het sanctieregime tegen Iran wordt opgeschort. Tijdens de eerste fase worden de sancties ten aanzien van de financiële en verzekeringssector, de olie- en gasector, de scheeps- en transportsector, goud, edelmetaal, bankbiljetten en munten opgeschort. Dit gebeurt nadat de IAEA heeft geverifieerd dat Iran aan de voorwaarden van het akkoord heeft voldaan. Dat zal naar verwachting op zijn vroegst in de eerste helft van 2016 gebeuren. Daarnaast worden ook sancties tegen bepaalde individuen opgeheven. Tijdens de tweede fase, ongeveer acht jaar na aanvang

De bazaar van Tabriz.

van de eerste fase, of wanneer het IAEA heeft geconcludeerd dat Iraans nucleaire programma enkel nog een vreedzaam karakter heeft, worden de sancties die zien op goederen voor tweërlei gebruik, het vervoer van goederen en technologieën die op de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen staan, bepaalde software, technologie en wapens opgeheven. Ook tijdens deze fase worden sancties geldend tegen individuen verlicht. Tijdens de derde fase, naar verwachting tien jaar na aanvang van de eerste fase, worden de resterende sancties tegen Iran en Iraanse personen opgeheven.

Huidige mogelijkheden

Het Nederlandse bedrijfsleven is druk aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de handelsrelaties met Iran te herstellen. Indien men naar Iran wenst te reizen en met potentiële zakenpartners wenst te spreken over mogelijk te sluiten overeenkomsten, zal men zich moeten realiseren dat de sancties voornamelijk nog onverkort gelden. Dat betekent dat men in bepaalde sectoren, zoals de olie- en gasindustrie, niet zonder meer mag overgaan tot contracteren en dat men niet met direct of indirect gesanctioneerde partijen een contract mag aangaan. Zolang de sancties nog gelden, blijven financiële instellingen bovendien zeer terughoudend voor wat betreft het uitvoeren van transacties met (een) Iraanse component. Gelet hierop is het van belang dat u een zorgvuldige inschatting maakt van de risico's die u en uw bedrijf (mogelijk) lopen wanneer u voornemens bent uw product of dienst af te zetten op de Iraanse markt.

Hieronder bespreken wij enkele beperkende maatregelen waar u rekening mee dient te houden wanneer u zaken wenst te doen met Iran.

Verbod technische bijstand

Het is verboden of het vereist een vergunning om direct of indirect "technische bijstand" te verlenen aan een Iraanse (rechts)persoon, entiteit of lichaam. Het begrip "technische bijstand" dient ruim te worden opgevat en omvat elke steun in verband met bijvoorbeeld reparaties, ontwikkeling en onderhoud ten aanzien van goederen of technologie en kan ook de vorm aannemen van instructies, advies, opleiding en mondelinge bijstand, mits uiteraard de goederen en technologie waarop dit betrekking heeft, onder de sancties vallen.

Tussenhandeldiensten

Voor tussenhandeldiensten gelden ook beperkingen. Dit betekent dat het verboden is of dat een vergunning vereist is om te onderhandelen over, of het regelen van, transacties ten aanzien van bepaalde goederen, diensten of technologie van een derde land voor gebruik door een derde land, of met het oog op het overbrengen daarvan naar een derde land, wanneer deze zich bevinden in een derde land.

Verbod aangaan overeenkomsten met gesanctioneerde partijen

Het is verboden overeenkomsten te sluiten met een direct of indirect gesanctioneerde Iraanse (rechts)persoon. Gaat u daarom goed na met welk bedrijf u zaken doet, wie direct of indirect (economisch) eigenaar is van dat bedrijf en of wellicht een gesanctioneerde (rechts)persoon zeggenschap uitoefent over dat bedrijf, bijvoorbeeld doordat hij bestuurder van dat bedrijf is. Het is verstandig om de mate waarin u dergelijk onderzoek verricht, te laten afhangen van de potentiële risico's. Bij aanwijzingen dat er mogelijk gesanctioneerde partijen betrokken zijn, zal van u nader onderzoek worden verwacht.

“Voorlopig blijven financiële instellingen zeer terughoudend.”

Het sluiten van een overeenkomst waarin u over en weer verplichtingen aangaat, kan op zichzelf al worden beschouwd als het ter beschikking stellen van een economisch middel aan de betreffende partij. Kennelijk sluiten verscheidene Europese partijen momenteel reeds intentieovereenkomsten of zelfs overeenkomsten onder de opschortende voorwaarde dat de sancties definitief worden opgeheven. Daarmee dient echter uiterst voorzichtig te worden omgegaan. Op zijn minst dient te worden voorkomen dat er

De Tohid tunnel in Teheran, met op de achtergrond het Alborz gebergte.

► afdwingbare verplichtingen ontstaan voordat het Iraanse sanctieregime is opgeheven. Dit omdat men anders de sancties overtreedt, hetgeen een strafbaar feit oplevert. Het dient dus voor alle partijen volkomen duidelijk te zijn dat een dergelijke overeenkomst niet afdwingbaar is totdat de sancties zijn opgeheven.

Beperkingen in het betalingsverkeer

Het betalingsverkeer tussen de EU en Iran is op dit moment beperkt. Geldovermakingen tussen Iraanse banken en Europese banken zijn in beginsel verboden. Iraanse banken zijn ook afgesloten van het SWIFT-systeem. Overschrijvingen tussen niet-Iraanse banken en Europese banken in het kader van transacties met een Iraanse component zijn in beginsel wel toegestaan, maar vereisen (met gebruik van drempeelbedragen) een melding aan, of toestemming van, de bevoegde toezichthouder.

In de praktijk blijkt dat Europese banken een strenger beleid voeren ten aanzien van Iran dan volgens de sanctieregelgeving is vereist. Soms weigeren zij zelfs transacties met een Iraanse component uit te voeren. De verwachting is dat dit beleid de komende tijd niet zal veranderen. Veel Europese banken zijn ook actief in de VS en dat betekent dat

zij kunnen worden bestraft als zij de Amerikaanse sanctiewetgeving niet naleven. Nu bepaalde sancties die geen verband houden met het Iraanse nucleaire programma, zoals de VS-sancties ten aanzien van terrorisme, mensenrechten en ballistische raketten, van toepassing blijven, zal het naar alle waarschijnlijkheid nog enige tijd ingewikkeld blijven om transacties met een Iraanse nexus uit te voeren.

Dual-use Verordening

Uiteraard blijft de bestaande exportcontrole regelgeving, zoals deze onder andere staat beschreven in de EU Dual-use Verordening, onverminderd van kracht. Dat betekent dat het verboden is of het vereist een vergunning om dual-use goederen of technologie direct of indirect te verkopen, te leveren of over te dragen aan een Iraanse (rechts)persoon wanneer deze geheel of gedeeltelijk bedoeld zijn of kunnen zijn voor militair gebruik of een militair eindgebruiker.

Conclusie en aanbevelingen

Het opheffen van het Iraanse sanctieregime zal veel investeringsmogelijkheden bieden de komende jaren. De voorgestelde sanctieverlichting is echter gekoppeld aan de uitvoering van het akkoord door Iran en op de korte termijn betekent het dat er geen directe verandering is in de sancties of andere restrictieve maatregelen

tegen Iran. Tot die tijd blijven de bestaande sancties van kracht en is overtreding daarvan nog steeds strafbaar. Het is daarom van groot belang goed te identificeren welke eventuele risico's u loopt wanneer u van plan bent naar Iran af te reizen en er voor te zorgen dat uw compliance op orde is.

Mocht u meer willen weten over de mogelijkheden voor uw bedrijf, de (reikwijdte van de) voor Iran geldende sancties en de eventuele gevolgen daarvan voor uw bedrijf, of op de hoogte gehouden willen worden van de ontwikkelingen ten aanzien van Iran, dan vernemen wij dat uiteraard graag van u. ■

► **Mr Sebastiaan Bennink**
en **Mr Yvo Amar** zijn
beiden advocaat bij B&A
Law te Amsterdam.
www.balaw.nl

